

Katedra politologie a evropských studií FFUP
Hodnocení diplomové práce

Jméno studenta	Ondřej Štamberk	
Název práce	Analýza rozdílů mezi komunistickými režimy v Československu a Polsku (případová studie)	
Hodnotil	Jméno	Datum
Vedoucí práce	Mgr. Karolína Spurná	
Oponent práce	Jiří Lach	15. června 2020
Celkové hodnocení	E	
Upozornění	V případě plagiatismu je práce automaticky hodnocena jako nedostatečná.	

Podrobné hodnocení práce

	Stupnice						
Hodnocení (+)	A	B	C	D	E	F	Hodnocení (-)
1. Student práci pravidelně konzultoval.*							1. Student práci nekonzultoval.
2. Student prokázal schopnost samostatného přístupu ke zpracování tématu práce.*							2. Student neprokázal schopnost samostatného přístupu ke zpracování tématu práce.
3. Vhodně stanovené cíle práce a výzkumné otázky. Kvalitně formulované hypotézy.				✓			3. Nevhodně stanovené cíle práce a výzkumné otázky. Nesprávně formulované hypotézy.
4. Obsah práce naplňuje stanovené cíle práce, výzkumné otázky ev. hypotézy.					✓		4. Obsah práce nenaplňuje stanovené cíle práce, výzkumné otázky ev. hypotézy.
5. Výborná znalost relevantní literatury a pramenů k tématu práce.					✓		5. Nedostatečná znalost relevantní literatury a pramenů k tématu práce.
6. Kriticky hodnotí použité zdroje.						✓	6. Nehodnotí použité zdroje.
7. Vhodně zvolené metody a výzkumný přístup; jejich kvalitní popis.					✓		7. Nevhodně zvolené metody a nevyjasněný výzkumný přístup.
8. Analytická část práce vychází a navazuje na vhodně zvolené teorie.					✓		8. Analytická část práce vychází z nevhodně zvolené teorie. Případně teorie bez relevantních důvodů zcela absentuje.
9. Kvalitně zpracovaná analýza problému.				✓			9. Nekvalitně zpracovaná analýza problému, případně absence analýzy.
10. Kvalitní, přehledná prezentace a interpretace výsledků analýzy; kvalitní diskuse závěrů.					✓		10. Nedostatečná, příp. nesrozumitelná prezentace a interpretace výsledků analýzy; nedostatečná diskuse závěrů.
11. Kvalitně vypracovaný úvod.			✓				11. Nedostatečně vypracovaný úvod.
12. Ucelený závěr obsahující kvalitní syntézu poznatků.					✓		12. Nedostatečně vypracovaný závěr.
13. Dostatečně obsáhlý a kvalitně vedený poznámkový aparát a citace zdrojů.				✓			13. Nedostatečný poznámkový aparát a citace zdrojů.
14. Dobrá struktura práce a kvalitní, logická výstavba textu.					✓		14. Špatná struktura práce a nevhodná výstavba textu
15. Kvalitní jazykové podání (stylistika a gramatika).				✓			15. Špatné jazykové podání.
16. Práce je po formální stránce kvalitně vypracovaná.			✓				16. Práce je po formální stránce nedostatečně vypracovaná.

Některé body nemusí být hodnoceny, pokud je to v následující části zdůvodněno.

Stupnice hodnocení: A,B, C, D, E, F

Stupeň

A
B
C
D
E
F

Hodnota pro účely výpočtu stud. průměru

1
1,5
2
2,5
3
4

* hodnotí pouze vedoucí práce

Katedra politologie a evropských studií FFUP
Hodnocení diplomové práce

Zdůvodnění podrobného a celkového hodnocení práce:

Obsah práce:

Zdroje: některé zdroje rozhodně nejsou vhodné pro kvalifikační práci (Např. Krákora, Kopeček 2010. Jedná se o velmi stručnou učebnici. K dispozici je mnohem obsáhlejší a na původním pramenném výzkumu založená literatura i edice, podobně nelze v kval. pracích využívat texty jako jsou *Dějiny Polska v datech*. Ty mohou sloužit k orientaci v tématu, ale rozhodně je nelze chápat za standardní akademické zdroje.). Autor na několika místech vykazuje také velmi nízkou variabilitu zdrojů a dokonce vystavuje podkapitolu třeba na jednom zdroji (Balík v kapitole o náboženství, Rychlík v kapitole o zemědělství atp.). O kritické reflexi literatury nemůže být řeči (neboli sdělení předlohy je v podstatě přepsáno bez toho, že by se autor zabýval kritickým zhodnocením). Diplomant takřka nereflektuje současný stav bádání, jak v polském, tak československém případě (např. celá řada otázek, kterými se zabývá, je pokryta v materiálových studiích časopisu Soudobé dějiny. K Polsku je mnoho informací k dispozici v rámci sbírky Cold War International History Project – CWIHP atp.

Faktografická korektnost a struktura argumentace: Ondřej Štamberg se v práci dopustil řady zjednodušení i faktografických omylů, např.: mezi členy Varšavského paktu nechyběla pouze Jugoslávie (s. 10), ale také komunistická Albánie, v plejádě významných (a implicitně míněno) zakladatelských osobností Charty 77 (s. 12) figuruje Alexander Vondra (ročník 1961), který však podepsal Chartu 77 až v r. 1987. Naděje na demokratizaci Gomułkova režimu neuhaslá až v r. 1968 (s. 17), ale mnohem dříve (nejpozději v r. 1964). KOR není Výbor na ochranu (s. 18), ale obranu dělníků. V kap. *Ideologie komunismu* autor vůbec nereflektuje vývoj ideologie ve 20. století (Marx – Engels 1946 také není uveden mezi zdroji) a zcela nekriticky převypravuje Marxovy a Engelsovy názory z poloviny 19. století (např. tvrzení o globalizaci v pozn. 26, které navazuje na interpretaci Marxova výroku, že „s rozvojem buržoazie mizí nacionální rozdíly mezi národy“, což je v rozporu s reálným historickým vývojem). Už vůbec nezohledňuje fakt, že samotný Marx a po jeho smrti Engels své názory upravovali. Dále: České země nejsou ČSR (s. 23), neboť zkratka zahrnuje nejen historické země Českého království, ale také Slovensko. Chybné je stanovisko, že zákonná úprava č. 142/1947 Sb. „byla církev zbavována majetku...“ (s. 30). Ano jednalo se o restrikcii, ale v případě zákona z r. 1947 šlo o revizi pozemkové reformy z počátku 20. let 20. století a ta byla klíčová z hlediska

Stupnice hodnocení: A, B, C, D, E, F

Stupeň

A
B
C
D
E
F

Hodnota pro účely výpočtu stud. průměru

1
1,5
2
2,5
3
4

* hodnotí pouze vedoucí práce

Katedra politologie a evropských studií FFUP
Hodnocení diplomové práce

dopadu na pozemkový majetek církve. Zákon č. 142 navíc počítal s náhradou. Pražský arcibiskup Beran se jmenoval Josef, nikoliv Vojtěch (s. 31). Naprostým nesmyslem je tvrzení, že církev byla tzv. buržoazním předsudkem (s. 35). I z letmé znalosti vztahů státu a církve v novověku je patrné, jak zásadní byly rozpory (především) katolické církve a buržoazní společnosti především od francouzské revoluce. Takto ahistorický výrok lze atribuovat zploštělosti komunistické ideologie, ale není možné ji v BP opakovat. V podkapitole o náboženství (správně by měla být nazvána „církev“, protože se náboženství nevěnuje) jsou i další přehmaty a zcela absentuje propracovaná komparace rozdílů mezi pozicí církví v ČS/S/R a PLR. Nesprávný je výrok (v kap. zemědělství, s. 38), že se na území Polska, které získalo z původně německého teritoria „*nacházelo velké množství dalších národnostních skupin*“. V důsledku válečných a poválečných přesunů se stalo Polsko prakticky zcela etnicky homogenní! Mimochodem otázka národnostní homogenizace by v práci rovněž neměla absentovat (reálná analýza opravdu chybí), protože byla jedním z klíčových trumfů polských komunistů, kteří završili proměnu Polska v monoetnický stát již v r. 1947 (srov. např. Snyder, Timothy. 2018. *Obnova národů. Polsko, Ukrajina, Litva, Bělorusko*. Polanka n. O.: Pant: 215). Tvrzení, že polská kolektivizace neuspěla kvůli smrti J. V. Stalina a odhalení jeho kultu N. S. Chruščovem (s. 39) je naprosto mylné. To byly důvody ukončení již dávno dysfunkčního kolektivizačního experimentu v Polsku, nikoliv příčiny. Dlužno ovšem podotknout, že v r. 1953, resp. 1956 byla kolektivizace ve větší části východního bloku již dokončena. V létě 1980 se v Polsku neodehrávala žádná dělnická povstání (s. 41.). Došlo k vlně stávek a demonstrací, ale nikoliv k povstání. Naprosto nesmyslné jsou vývody v odstavcích č. 4 a 5 na s. 42–43. (hned několik tvrzení je ahistorických). Velmi problematická je i kapitola 6. Považovat Václava Havla a zejména Michala Lakatoše za nejprofilovější osobnosti žádající změny v r. 1968 (s. 43) vůbec neodpovídá realitě. V. Havel byl v r. 1968 aktivní, ale zdaleka nenáležel mezi nejvýznamnější politické figury. Michal Lakatoš (tehdy stále člen KSČ) takřka absentuje v jakékoliv standardní studii o protikomunistickém odporu. KAN není „*Klub aktivních nestraníků*“ (s. 44n.), ale Klub angažovaných nestraníků. Plejádu dalších chyb a nepřesností mohl autor redukovat, pokud by důsledně prostudoval práce Jiřího Hoppe (*Opozice '68*), Barbary Falk (*The Dilemmas of Dissidence...*), Milana Otáhala (*Opoziční proudy...*) atd. Pražské jaro (s velkým P, nikoliv malým, jak píše autor) bezesporu neskončilo 21. srpna 1968 (s. 44), ale až na jaře 1969. Také v případě polském je řada zjednodušení typu sblížování režimu a opozice ve druhé polovině

Stupnice hodnocení: A, B, C, D, E, F

Stupeň

A
B
C
D
E
F

Hodnota pro účely výpočtu stud. průměru

1
1,5
2
2,5
3
4

Katedra politologie a evropských studií FFUP
Hodnocení diplomové práce

60. let (s. 47), interpretace, že prosincové události 1970 nechaly intelektuály opozičního tábora klidnými (tamtéž), tvrzení, že Solidarita „*respektovala vládu jedné strany*“ (s. 49n) atp. Autorova přemítání nad Marxovým a Engelsovým názorem na opozici a jejím potíráním ze strany kom. režimů v ČSSR a Polsku (s. 50) jsou v lepším případě velmi zjednodušující.

Pravopis a stylistika: občasné nekorektní psaní velkých a malých písmen (např. Strana místo strana, s. 30, 43 – autor zde pravděpodobně chtěl naznačit, že se jedná o KSČ, ale i tak je správné malé písmeno). Někdy nesrozumitelné věty (např. druhá věta prvního odst. na s. 36). Nesprávné předložky či neshoda podmětu s přísudkem (nikoliv pomocí „*úvěrů na Západě*“, ale úvěrů od západních zemí. S. 41; „*Komunisté snad ze svého ideologické[ho] přesvědčení....*“, s. 40d.).

Navržená známka: **E**

Jiří Lach

Stupnice hodnocení: A, B, C, D, E, F

Stupeň

A
B
C
D
E
F

Hodnota pro účely výpočtu stud. průměru

1
1,5
2
2,5
3
4

* hodnotí pouze vedoucí práce